

HIV/AIDS Kontrol Programı ve Türkiye’de HIV İnfeksiyonunun Geleceği

Taliha Karakök
TC Sağlık Bakanlığı
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

TÜRKİYE

HIV/AIDS KONTROL PROGRAMI

2025-2030

ANKARA 2025

Türkiye HIV/AIDS Kontrol Programı 2025-2030

Yeni HIV
enfeksiyonlarının sayısını
azaltmak

HIV/AIDS'e yönelik sağlık
hizmetlerinin kapasitesini
geliştirmek ve HIV/AIDS
ilişkili ölümleri azaltmak

HIV ile yaşayan kişilere
yönelik ayrımcılığı ve
mahremiyet ihlallerini
önlemektir.

Yeni HIV enfeksiyonlarının sayısını azaltmak

1. Yeni enfeksiyonları azaltmak için toplumun HIV/AIDS hakkındaki bilgi düzeylerinin ve farkındalığının artırılması
2. Toplumun HIV enfeksiyonuna yönelik risklerden korunması
3. Tanı alan kişilerin tedavi devamlılığının sağlanması
4. Kilit popülasyona ulaşılması ve bu gruplara yönelik programlar geliştirilmesi
5. Enfeksiyon riskini azaltmada etkili önleyici müdahalelerin artırılması

Yeni HIV enfeksiyonlarının sayısını azaltmak

1. Yeni enfeksiyonları azaltmak için toplumun HIV/AIDS hakkındaki bilgi düzeylerinin ve farkındalığının artırılması

1. Milli eğitim kapsamında

2. Ceza ve infaz kurumlarında (2025 yılında 225.107 kişiye eğitim)

3. Askerlik eğitimlerinde (2025 yılında 78.140 kişiye eğitim)

4. Medya/Sosyal medya

AMAÇ 1	Yeni HIV enfeksiyonlarının sayısını azaltmak
Hedef 1.1	Yeni enfeksiyonları azaltmak için toplumun HIV/AIDS hakkındaki bilgi düzeylerinin ve farkındalığının artırılması
Faaliyetler	1. Yaygın ve örgün eğitim kurumlarında enfeksiyon, bulaşma ve koruma konularında farkındalık eğitimlerinin düzenlenmesi a. Milli Eğitim Bakanlığı çalışanlarının (öğretmenler, rehber öğretmenler, diğer personel) bilgi düzeyinin artırılması b. Öğretmen yetiştiren fakülte ve bölümlerin eğitim müfredatlarını 2017 yılında Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından eklenen sağlık dersleri kapsamında cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar (CYBE) bilgisinin tüm eğitim fakültelerinde yaygınlaştırılması ve desteklenmesi c. Milli Eğitim Bakanlığı'nın örgün ve yaygın eğitim müfredatları kapsamında HIV/AIDS bilgisinin yer almasının sağlanması 2. Toplumla yönelik faaliyetler düzenlenmesi a. Ceza ve infaz kurumlarında bulunan hükümlü/muhtaklara ve çalışanlara yönelik farkındalık çalışmalarının yürütülmesi b. Kadın sığınma evleri, bakım evleri, engelli evleri gibi toplu yaşayan alanlarında yaşayanlara ve çalışanlara, göçmen sağlık merkezlerine yönelik bilgilendirme çalışmalarının yapılması c. Özel eğitim alan zihinsel özel gereksinimli bireylere ve eğitimcilerine yönelik bilgilendirme çalışmalarının yapılması d. Özellikle riskli davranışta bulunan gruplarla karşılayan başta aileler ve yakınları olmak üzere ilgili kolluk kuvvetleri çalışanlarının bilgilendirilmesi e. HIV enfeksiyonu ve koruma yolları hakkında gençlere yönelik akran eğitimi dâhil farkındalık artırma programlarının geliştirilmesi/düzenlenmesi/desteklenmesine yönelik çalışmaların yürütülmesi f. Üniversitelerin sağlık hizmeti sunulan birimlerinde genç dostu merkezlerin kurulmasına yönelik çalışmaların planlanması g. Askerlik niteliğinde gerçekleştirilen eğitimlerde CYBE ve HIV/AIDS hakkında bilgilendirmenin devamlılığının sağlanması h. Riskli gruplara yönelik bilgilendirme ve eğitim programlarının yürütülmesi

Yeni HIV enfeksiyonlarının sayısını azaltmak

1. Yeni enfeksiyonları azaltmak için toplumun HIV/AIDS hakkındaki bilgi düzeylerinin ve farkındalığının artırılması

2. Toplumun HIV enfeksiyonuna yönelik risklerden korunması

HIV/AIDS'e yönelik mevcut danışmanlık ve test merkezlerinin sayısının ve erişilebilirliğinin arttırılması

Yeni HIV enfeksiyonlarının sayısını azaltmak

1. Yeni enfeksiyonları azaltmak için toplumun HIV/AIDS hakkındaki bilgi düzeylerinin ve farkındalığının artırılması
2. Toplumun HIV enfeksiyonuna yönelik risklerden korunması
3. Tanı alan kişilerin tedavi devamlılığının sağlanması

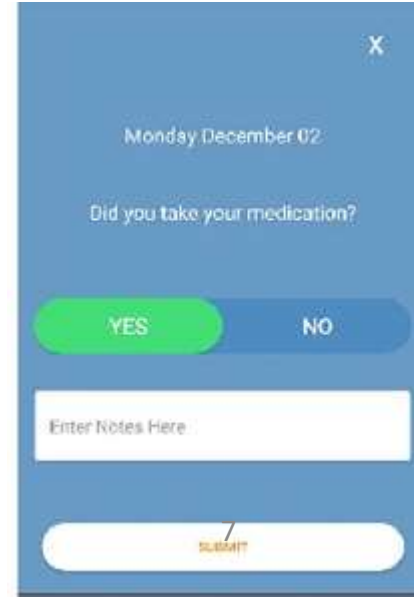
Tedavi uyumunu artırıcı uygulamaların belirlenmesi ve teşvik edilmesi

E-nabız mesajları?

İl sağlık müdürlüğü?

Sağlık çalışanları?

Telefon uygulamaları?

The screenshot shows a mobile application interface with a blue background. At the top, there is a close button (X) and the date "Monday, December 02". Below the date, the question "Did you take your medication?" is displayed. There are two buttons: a green "YES" button and a blue "NO" button. Below these buttons is a text input field labeled "Enter Notes Here". At the bottom, there is a white "SUBMIT" button.

Yeni HIV enfeksiyonlarının sayısını azaltmak

1. Yeni enfeksiyonları azaltmak için toplumun HIV/AIDS hakkındaki bilgi düzeylerinin ve farkındalığının artırılması
2. Toplumun HIV enfeksiyonuna yönelik risklerden korunması
3. Tanı alan kişilerin tedavi devamlılığının sağlanması
4. Kilit popülasyona ulaşılması ve bu gruplara yönelik programlar geliştirilmesi
 1. Ceza ve infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların HIV yönünden gönüllülük esasına dayanarak taranması
 2. Madde kullananların riskli davranışlarının önlenmesine yönelik programlar geliştirilmesi, AMATEM gibi kuruluşlarla HIV hizmet birimlerinin entegre edilmesinin sağlanması
 3. Kilit popülasyonun büyüklük, dağılım, operasyon dinamikleri ve gereksinimlerini belirlemek ve bu gruplardaki HIV ve CYBE prevalansını tespit etmek amacıyla belirli aralıklarla biyodavranışsal çalışmaların yürütülmesi

Yeni HIV enfeksiyonlarının sayısını azaltmak

1. Yeni enfeksiyonları azaltmak için toplumun HIV/AIDS hakkındaki bilgi düzeylerinin ve farkındalığının artırılması
2. Toplumun HIV enfeksiyonuna yönelik risklerden korunması
3. Tanı alan kişilerin tedavi devamlılığının sağlanması
4. Kilit popülasyona ulaşılması ve bu gruplara yönelik programlar geliştirilmesi
5. Enfeksiyon riskini azaltmada etkili önleyici müdahalelerin artırılması
PrEP-PEP çalışmaları

HIV/AIDS'e yönelik sağlık hizmetlerinin kapasitesini geliştirmek ve HIV/AIDS ilişkili ölümleri azaltmak

1. HIV/AIDS hakkındaki mevzuata dair gerekli düzenlemelerin yapılması
 1. Hastalığın açıklanması
 2. Srveyans
 3. Raporlar

HIV/AIDS geliştir

1. HIV/AIDS

2. Gönül

Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezleri (GDTM)

1. Ankara Çankaya Belediyesi GDTM
2. İstanbul Şişli Belediyesi GDTM
3. İstanbul Beşiktaş Belediyesi GDTM
4. Mersin Büyükşehir Belediyesi GDTM
5. İzmir Konak Belediyesi GDTM
6. Bursa Nilüfer Belediyesi GDTM

2025 öncesi açılanlar

7. İstanbul Avcılar Belediyesi GDTM
8. İstanbul Bahçeşehir Üniversitesi GDTM
9. İzmir Büyükşehir Belediyesi GDTM
10. Eskişehir Tepebaşı Belediyesi GDTM
11. İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi GDTM
12. Adana Seyhan Belediyesi GDTM
13. Diyarbakır Dicle Üniversitesi GDTM

2025 yılında açılanlar

14. Adana Büyükşehir Belediyesi GDTM
15. İstanbul Kadıköy Belediyesi GDTM
16. İzmir Karabağlar Belediyesi GDTM
17. İzmir Çiğli GDTM (İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne Bağlı)
18. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi GDTM
19. Kocaeli Üniversitesi GDTM
20. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi GDTM

2026 yılında açılanlar

HIV/AIDS'e yönelik sağlık hizmetlerinin kapasitesini geliştirmek ve HIV/AIDS ilişkili ölümleri azaltmak

1. HIV/AIDS hakkındaki mevzuata dair gerekli düzenlemelerin yapılması
2. Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezleri'nin sayısının artırılması
3. Perinatal enfeksiyonun tamamen nlenmesi (Gebelik, doğum ve emzirme dönemlerinde HIV edinen bebek sayısının sıfıra indirilmesi)
 - Zidovudin dağıtımı
 - 2026 yılı'nda nevirapin süspansiyon temini ve dağıtımı

HIV/AIDS'e yönelik sağlık hizmetlerinin kapasitesini geliştirmek ve HIV/AIDS ilişkili ölümleri azaltmak

1. HIV/AIDS hakkındaki mevzuata dair gerekli düzenlemelerin yapılması
2. Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezleri'nin sayısının artırılması
3. Perinatal enfeksiyonun tamamen nlenmesi (Gebelik, doğum ve emzirme dönemlerinde HIV edinen bebek sayısının sıfıra indirilmesi)
4. Laboratuvar kapasitesinin artırılması
 1. Doğrulama merkezi
 2. Direnç testleri

HIV/AIDS'e yönelik sağlık hizmetlerinin kapasitesini geliştirmek ve HIV/AIDS ilişkili ölümleri azaltmak

1. HIV/AIDS hakkındaki mevzuata dair gerekli düzenlemelerin yapılması
2. Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezleri'nin sayısının artırılması
3. Perinatal enfeksiyonun tamamen nlenmesi (Gebelik, doğum ve emzirme dönemlerinde HIV edinen bebek sayısının sıfıra indirilmesi)
4. Laboratuvar kapasitesinin artırılması
5. HIV test uygulamalarının standardizasyonunun sağlanması
 1. Onay gerekir mi?
 2. Test sonuçlarını kim açıklar?
 3. Bildirimi kim yapar?
 4. Hastaya ulaşılamazsa ne yapılır?

HIV ile Yaşayan Kişilere Yönelik Ayrımcılığı ve Mahremiyet İhlallerini Önlemek

1. Kamu kurumlarında kişisel verilerin korunması ve mahremiyet ihlali ile ilgili bilgi düzeyinin ve farkındalığının artırılması
2. Savunuculuk

HIV ile Yaşayan Kişilere Yönelik Ayrımcılığı ve Mahremiyet İhlallerini Önlemek

1. Kamu kurumlarında kişisel verilerin korunması ve mahremiyet ihlali ile ilgili bilgi düzeyinin ve farkındalığının artırılması
 1. Sağlık personelinin kişisel verilerin korunması ve mahremiyet ihlali ile ilgili bilgi düzeyi ve farkındalığın oluşturulması
 2. Diğer kamu kurumlarında (İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı gibi) kişisel verilerin korunması ve mahremiyet ihlali ile ilgili bilgi düzeyi ve farkındalığın oluşturulması

HIV ile Yaşayan Kişilere Yönelik Ayrımcılığı ve Mahremiyet İhlallerini Önlemek

1. Kamu kurumlarında kişisel verilerin korunması ve mahremiyet ihlali ile ilgili bilgi düzeyinin ve farkındalığının artırılması
2. Savunuculuk

2025 yılı HIV/AIDS verileri

...

HIV / AIDS İSTATİSTİKLERİ

HIV / AIDS TOPLAM VAKA VE ÖLÜM SAYILARININ SON 5 YIL DAĞILIMI*

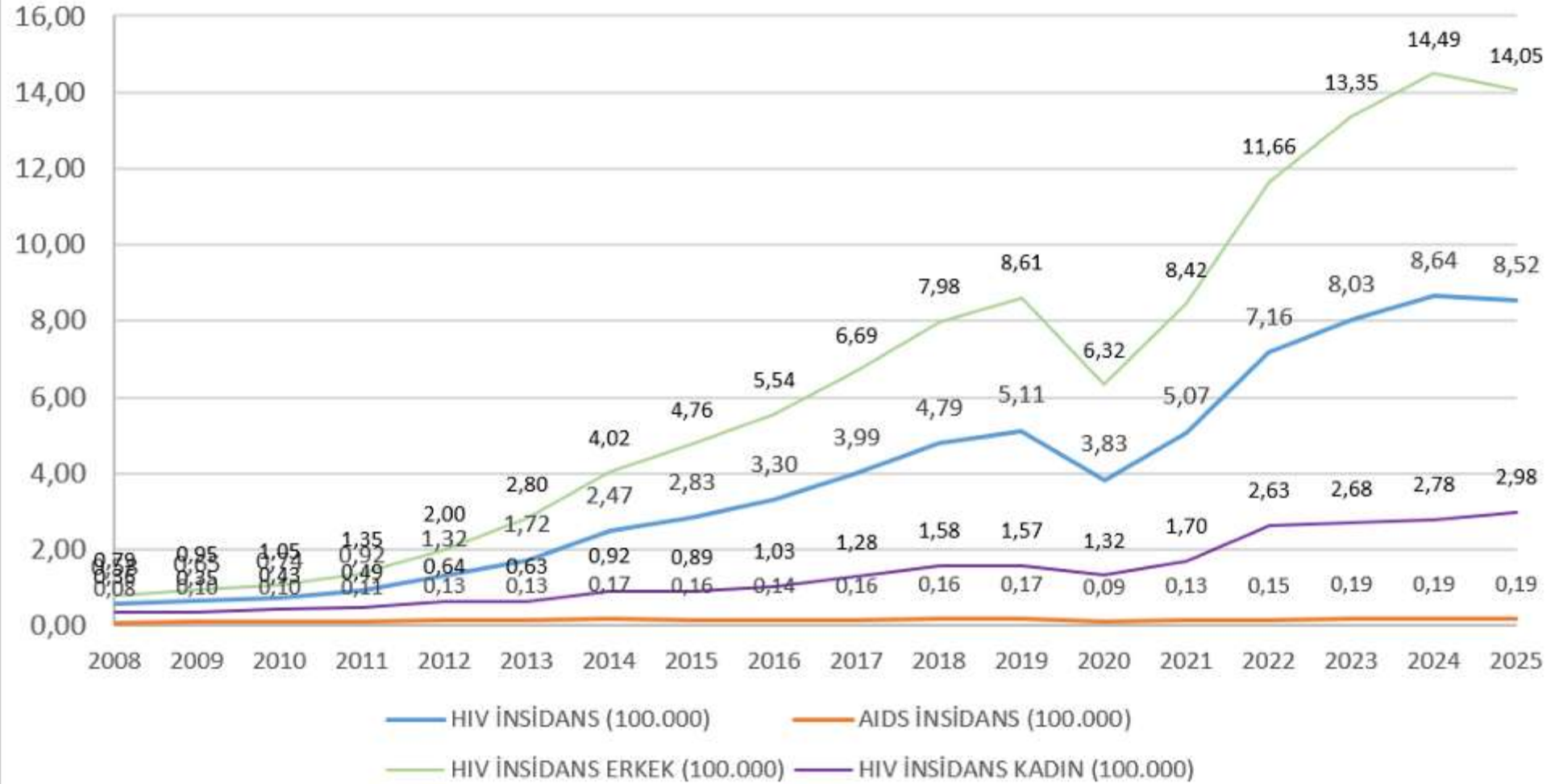
YILLAR	HIV	AIDS	TOPLAM	ÖLÜM**
2022	6104	126	6230	76
2023	6855	161	7016	72
2024	7399	162	7561	86
2025	7336	165	7501	79
2026	819	18	837	12

*13 Temmuz 2026 tarihi itibari ile doğrulama testi pozitif tespit edilerek bildirimi yapılan vakalar

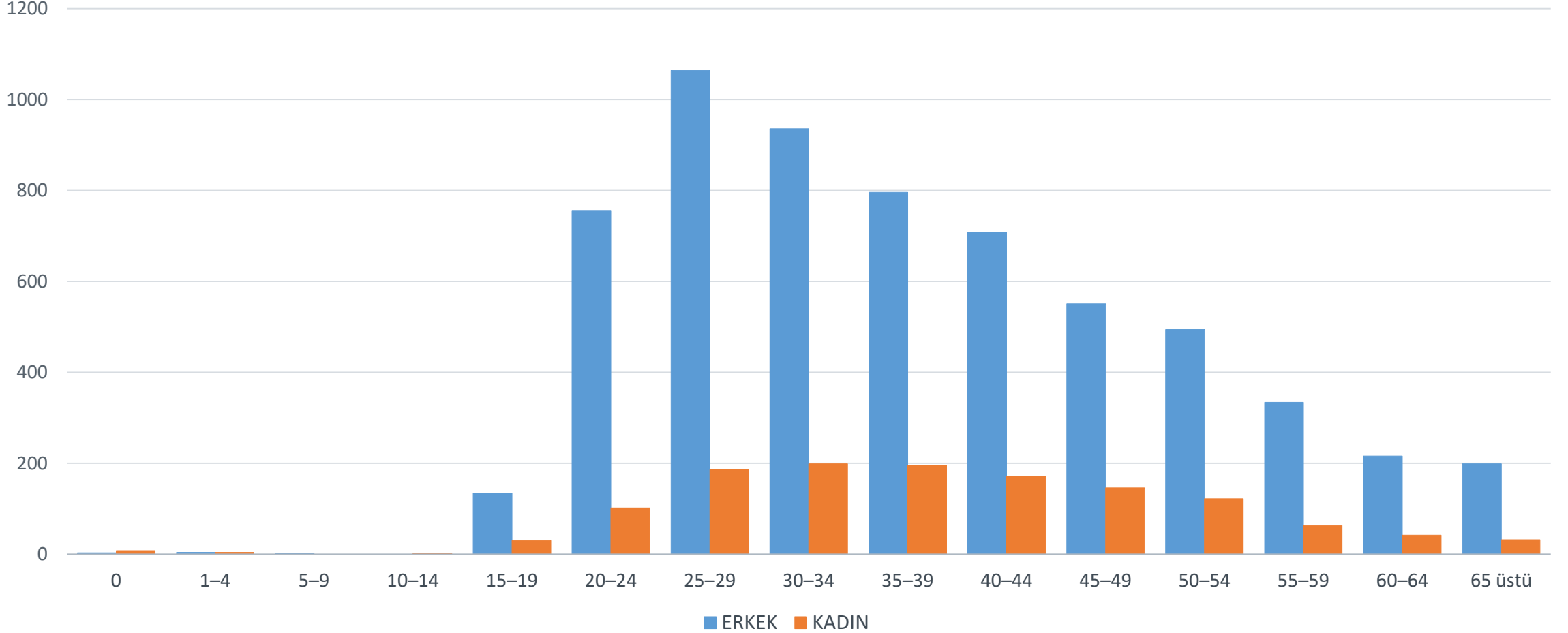
** Ölüm sayısına, tanı tarihi ne olursa olsun, ilgili yıl içinde hayatını kaybeden tüm bireyler dahil edilmiştir.

Ülkemizde 1985 yılından 13 Temmuz 2026 tarihine kadar doğrulama testi pozitif tespit edilerek bildirimi yapılan **61.004 HIV pozitif kişi ve 2.762 AIDS** vakası mevcuttur.

2008-2025 yılları HIV/AIDS 100.000 nüfusta insidans

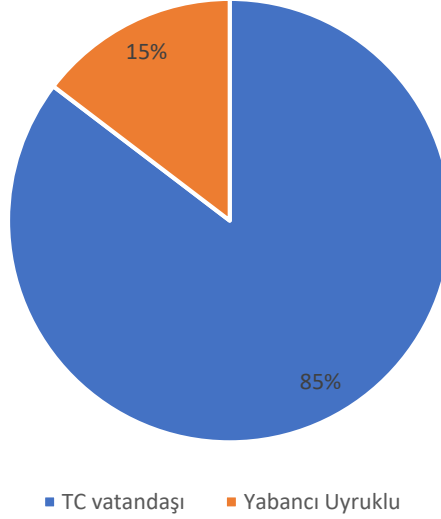

HIV/AIDS VAKALARININ YAŞ GRUBU VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

Toplam: 7.501 vaka • Erkek: 6.196 • Kadın: 1.305

Uyruğa göre yeni vaka yüzdeleri

Toplam HIV + AIDS Tüm Yıllar Bilinen Yabancı Uyruklu İlk 5

ÖZBEKİSTAN	633
SURİYE	583
TÜRKMENİSTAN	544
AZERBAYCAN	403
UKRAYNA	390

Toplam HIV + AIDS 2025 Bilinen Yabancı Uyruklu İlk 5

SURİYE	102
ÖZBEKİSTAN	64
TÜRKMENİSTAN	52
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	41
AZERBAYCAN	35

CD4 Yüzdeleri

	CD4<200	CD4<350
Türkiye	%24.4	%47.7
WHO Avrupa Bölgesi	%33.6	%54.2
Moldova	veri yok	veri yok
Tacikistan	veri yok	veri yok
Ermenistan	veri yok	veri yok
Kuzey Makedonya	%39.2	%74.5
Doğu Avrupa	%38.9	%62.5

- **Son 5 yılda** sağlık kuruluşlarında yapılan **HIV test sayısı % 111 artış**
 - 2025 yılında **14.281.395** farklı kişiye **21.095.508** test yapıldı
- **Son 5 yılda** HIV ile yaşayan kişi sayısı %136 artarken **tedavi alan kişi sayısı %185 artış gösterdi**

+ Gelecek öngörülen değil, şekillendirilen bir sonuçtur.

- Tanı açığını kapatmak
- Geç tanıyı azaltmak
- Korunma bilincini artırmak
- Tanı alan herkesi hızla tedaviye bağlamak ve bakımda tutmak
- Damgalanmayı azaltarak güvenli ve gizlilik temelli hizmet sunmak

Arz Ederiz

